

Språkdomäner för arbetet med vårdnadshavare

När nya barn börjar på förskolan ställs frågan till vårdnadshavarna om barnets språk/modersmål. Om vårdnadshavarna anger att det är **svenska** ska pedagogerna berätta att man jobbar aktivt med att föra fram flerspråkighet som något positivt på förskolan och att man på olika sätt arbetar för att visa att flerspråkighet och varierande uttryckssätt är en tillgång för barnen. Barnen lever i en värld där de redan som barn möter människor med olika bakgrund som har olika sätt att uttrycka sig på. Även om barnet har svenska som hemspråk kommer hen troligen i kontakt med flera språk dagligen t.ex. genom populärkultur. Fyll i underlaget för språkdomäner utifrån detta.

Om vårdnadshavarna berättar att barnet har **något annat modersmål** än svenska fyller man *tillsammans* med vårdnadshavarna i underlaget för språkdomäner. Använd färgpennor för att markera de olika domänerna.

Det är också viktigt att, för vårdnadshavarna, påpeka vikten av att arbeta parallellt med olika sätt att uttrycka sig; på förskolan ska barnen få tillgång till det svenska språket, sitt modersmål men också många andra sätt att uttrycka sig så som att sjunga, måla, arbeta med lera, dans m.fl. De olika språken och uttryckssätten förstärker varandra och blir en tillgång för barnet.

Underlaget för språkdomäner ska användas som ett återkommande inslag i dialogen med vårdnadshavare.

- Språkdomäner används i arbetslaget och med vårdnadshavarna som ett underlag för att få syn på vad förskolan erbjuder nu och vad som kan läggas till.
- Dokumentation ska vara en mötesplats för social, kulturell och språklig mångfald utan att för den skall bli stereotyp.

Tilläggsfrågor till språkdomäner

Syftet med tilläggsfrågorna till språkdomänerna:

- Att uppmärksamma föräldrarna på att olika nivåer i språket kräver olika insatser från både förskola och föräldrarna.
- Att som pedagoger få kunskap om vad det är föräldrarna vill när det gäller barnets språkliga kunskaper i framtiden men också kunskap kring barnets förutsättningar för att lyckas med det. Förskolan ska tillsammans med föräldrarna jobba för att bredda förutsättningarna för barnen, språk lärs i olika sammanhang och ju fler sammanhang, situationer barnen är med om desto större möjligheter barnen får att lära sig de olika språken.
- Att få en bild av föräldrarnas syn på barnets språkliga kompetens och i vilken utsträckning språket används i och utanför hemmet för att kunna avgöra på vilket sätt vi på förskolan kan utmana barnet när det gäller barnets modersmål.

Språkanvändning:

Vilket språk använder Ni när Ni pratar med ert barn?

Vilket språk använder Ni när Ni läser sagor och sjunger för barnet?

Har barnet tillgång till modersmålet på exempelvis TV, dataspel, musik, inlästa sagor och berättelser och hur används det?

Har barnet tillgång till svenska språket på exempelvis TV, dataspel, musik, inlästa sagor och berättelser och hur används det?

Har barnet tillgång till andra språk på exempelvis TV, dataspel, musik, inlästa sagor och berättelser och hur används det?

Föräldrarnas avsikt med barnets modersmål/flerspråkighet:

Besöker ni länder där man talar _____ Hur ofta?

Vilket språk vill ni att ert barn i första hand ska behärska i framtiden?

Tror ni att ert barn kommer att behöva båda/alla språken?

Hur viktigt är det för er att ert barn kan tala med er på modersmålet?

Föräldrarnas bedömning av barnets språkförmåga:

Hur bedömer ni att ert barn talar modersmålet/en jämfört med andra barn med samma språk?

Hur kan ni som föräldrar stödja barnets språkutveckling på era modersmål?